

אוניברסיטת בר-אילן

המחלקה לכלכלה

מבוא לכלכלה-מיקרו 11 – 101 – 66

שנה"ל תשע"ה, סמס' ב', מועד א' - 23.07.2015

ד"ר רות בן ישר

משך הבחינה: שתיים וחצי

חומר עזר מותר בשימוש: מחשבון

ועדת משמעת מזהירה

נבחן שיימצאו ברשותו חומרי עזר אסורים או ייתפס בהעתקה ייענש בחומרה עד כדי הרחקתו מהאוניברסיטה. אסור בתכלית האיסור להוציא את השאלון מחוץ לחדר הבחינה, להעתיקו, ולצלמו. נגד העובר על הוראה זו תוגש תלונה לוועדת משמעת. על פי הוראות הרקטור היציאה לשירותים אסורה. קיבלת שאלון, חובה עליך להיבחן להמתין חצי שעה. אסור לשוחח במהלך הבחינה. נא להישמע להוראות המשגיח/ה. הנני מצהיר בזאת כי קראתי והבנתי את ההוראות הנ"ל וכי אין ברשותי כל חומר עזר האסור לשימוש.

חתימה:

ת"ז:

הנחיות :

במבחן 20 שאלות. יש לענות על כל השאלות. בחר את התשובה הנכונה ביותר וסמן אותה על גבי הטופס המצורף. בתשובותיך התבסס על ההנחות הבאות (אלא אם כן נאמר אחרת): עקומות התמורה הן קמורות (קעורות לראשית) והן רציפות וגזירות. לכל גורם ייצור יש תפוקה שולית חיובית ופוחתת בקטע הרלבנטי. הפירמות מייצרות באמצעות גורם ייצור אחד קבוע וגורם ייצור אחד משתנה. עקומות ההיצע לכל המוצרים ולכל גורמי הייצור עולות משמאל לימין. עקומות הביקוש לכל המוצרים ולכל גורמי הייצור יורדות משמאל לימין. בכל השווקים שוררת תחרות משוכללת. המשק הוא קטן בשוק העולמי והוא יכול לקנות או למכור כל כמות שרצה במחיר העולמי הקבוע. גמישות הביקוש נמדדת בערכה המוחלט. רווח מוגדר בתור פדיון בניכוי כל ההוצאות

ב ה צ ל ח ה !

שאלה מספר 1

ענף תחרותי מייצר את המוצר X ומוכר אותו לשוק המקומי בלבד. את המוצר X ניתן גם לייבא מחו"ל במחיר קבוע. הענף נמצא בשווי משקל בנקודה בה קיים גם ייצור מקומי וגם יבוא. הממשלה החליטה לתת סובסידיה ליצרנים המקומיים בסכום קבוע לכל יחידה של X המיוצרת בשוק המקומי. הנח שגם לאחר מתן הסובסידיה ממשיך להתקיים יבוא בענף זה.

כתוצאה ממתן הסובסידיה:

1. כל התשובות האחרות אינן נכונות
2. סך הצריכה לא ישתנה, הייצור המקומי יגדל, היבוא יקטן ומחיר המוצר לצרכן וליצרן לא ישתנו
3. מחיר המוצר לצרכן לא ישתנה, סך הכמות הנצרכת תגדל, הייצור המקומי יגדל והיבוא יקטן
4. מחיר המוצר לצרכן ירד, סך הכמות הנצרכת תגדל ויחול גידול גם בייצור המקומי וגם בכמות המיובאת
5. מכיוון שבשוק זה קיים יבוא, לא תהיה לסובסידיה כל השפעה על נקודת שיווי המשקל בשוק וכמויות הייצור המקומי והיבוא לא ישתנו

קוד מבחן: 0 מספר תעודת זהות:

שאלה מספר 2

ליצרן עקומת עלויות שוליות העולה משמאל לימין. אם העלות השולית לייצור כל יחידה תתייקר ב-8 שקלים ובמקביל יתייקר מחיר המכירה של המוצר ב-8 שקלים:

1. כל התשובות האחרות אינן נכונות
2. עודף הצרכן ללא שינוי
3. הנתונים בשאלה אינם הגיוניים
4. אין מספיק נתונים בשאלה כדי לקבוע אם רווחיו של היצרן יגדלו
5. לא ניתן לדעת מה קרה לכמות המיוצרת אבל רווחיו של היצרן יגדלו

שאלה מספר 3

המשק מייבא את כל הכמות שהוא צורך ממוצר X (אין ייצור מקומי של X) במחיר עולמי נתון P_0^X . על המוצר מוטל מכס בגובה T_0 ליחידה. עתה החליטה הממשלה להגדיל את המכס ל- T_1 ליחידה ($T_1 > T_0$). כתוצאה מכך:

1. יש יותר מתשובה אחת נכונה
2. אם גמישות הביקוש של הצרכנים במשק ל- X קטנה מיחידתית בערכה המוחלט יגדלו תקבולי המכס
3. כל התשובות האחרות אינן נכונות
4. אם גמישות הביקוש של הצרכנים במשק ל- X גדולה מיחידתית בערכה המוחלט יקטנו תקבולי המכס
5. אם גמישות הביקוש של הצרכנים במשק ל- X היא יחידתית בערכה המוחלט לא ניתן לקבוע האם יגדלו תקבולי המכס

שאלה מספר 4

במשק סגור, השוק של מוצר X מצוי בשיווי משקל של תחרות משוכללת. על מנת להבטיח מחיר מינימום (הגבוה ממחירי שיווי משקל) אכפה הממשלה על היצרנים מכסות ייצור שהביאו להקטנת סך הכמות המיוצרת (והנצרכת) של X ולהעלאת מחירו.

כתוצאה מהטלת מכסות הייצור:

1. עודף הצרכנים ירד, אך לא ניתן לקבוע האם רווחי היצרנים ירדו, עלו, או נשארו ללא שינוי. מכל מקום, גם אם רווחי היצרנים עלו, הגידול ברווחים הוא קטן מהירידה בעודף הצרכנים
2. עודף הצרכנים ירד, רווחי היצרנים עלו ונוצר נטל עודף
3. ירידת עודף הצרכנים קוזה בדיוק ע"י עליית רווח היצרנים ובכך נמנעה יצירת נטל עודף
4. הנטל העודף של מכסות הייצור הוא גדול יותר מהנטל העודף שהיה נוצר אילו נקטה הממשלה במדיניות של מתן סובסידיה ליחידה ברמה שהייתה מבטיחה את מחיר המינימום
5. לא ניתן לקבוע האם הנטל העודף של המכסות הוא גדול או קטן יותר מההפסד למשק שהיה נוצר אילו נקטה הממשלה במדיניות של קניית עודפים והשמדתם על מנת להבטיח את מחיר המינימום

שאלה מספר 5

מוצר X נצרך ע"י כל משקי הבית במשק בתנאי תחרות משוכללת. הממשלה החליטה עתה לסבסד את צריכת X של בעלי הכנסות נמוכות (מתחת ל- 5000 ש"ח לחודש) בגובה קבוע לכל יחידה של X שהם צורכים. מתן הסובסידיה יביא לכך ש:

1. מחיר X לבעלי ההכנסות הנמוכות יקטן, המחיר לבעלי ההכנסות האחרות יגדל, רווחי היצרנים יעלו ויווצר הפסד רווחה
2. עודף הצרכן של בעלי ההכנסות הנמוכות יגדל, עודף הצרכן של בעלי ההכנסות האחרות ורווח יצרני X לא ישתנה
3. רווח יצרני X ועודף הצרכן של בעלי ההכנסות הנמוכות יגדלו. עודף הצרכן של בעלי ההכנסות האחרות ירד, אך לא יוצר נטל עודף
4. לא ניתן לדעת האם ובאיזה כיוון ישתנה רווח יצרני X
5. מכיוון שמחיר X לבעלי ההכנסות הנמוכות יקטן והמחיר לבעלי ההכנסות האחרות יעלה, אי אפשר לקבוע האם הכמות הכוללת של X תגדל, תקטן, או תישאר ללא שינוי מבלי לדעת מהו גודלן של שתי קבוצות משקי הבית

שאלה מספר 6

הממשלה מעוניינת להעניק לעולים חדשים סובסידיה בסך b שקלים על כל תנור בישול שהם קונים. צרכנים אחרים אינם מקבלים סובסידיה. כתוצאה מהסובסידיה:

1. פעולה זו משפרת את מצבם של יצרני התנורים והעולים החדשים, אך פוגעת ברווחתם של הצרכנים האחרים
2. מחיר תנור לעולים ירד אך לא ברור מה יקרה לרווחי היצרנים
3. הן העולים והן צרכנים אחרים נהנים מהסובסידיה
4. פעולה זו משפיעה באופן זהה על העולים ועל הצרכנים האחרים כי לא ניתן לקבוע מחיר אחר לעולים
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 7

נתונים כמות מיוצרת (X) והוצאות שוליות (MC) של פירמה מסוימת:

X	0	1	2	3	4	5	6
MC	0	100	120	140	180	195	250

ההוצאות הקבועות של הפירמה שוות ל- 200 ש"ח. מחיר המוצר בשוק התחרותי הינו 140 ש"ח. להלן מספר טענות:

A: הפירמה תייצר 3 יחידות בטווח הארוך.

B: בטווח הקצר בנקודת הייצור סה"כ ההוצאות של הפירמה שוות ל- 560.

C: בנקודת הייצור של הטווח הקצר יתכן כי ההוצאות הכוללות הממוצעות גדולות מההוצאה השולית.

1. רק טענות B ו- C נכונות
2. רק טענות A ו- C נכונות
3. רק טענה B נכונה
4. רק טענה C נכונה
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 8

מוצרים X ו- Y הם משלימים.

- מוצר X מיוצר בארץ ונמכר רק בארץ. מוצר Y מיוצר בארץ וכן מיובא מחו"ל (במחיר קבוע).
עקומות הביקוש וההיצע המקומיות למוצרים, רגילות. להלן טענות אחדות:
I. אם הממשלה תטיל מכס על כל יחידת Y מיובאת אזי רווחי יצרני Y יעלו ורווחי יצרני X ירדו.
II. אם הממשלה תיקבע מכסות ייצור ליצרני מוצר X (המכסה הכללית קטנה מכמות שיווי המשקל) אז ייבוא מוצר Y יקטן ורווחי היצרנים המקומיים של מוצר Y יגדלו.
III. אם תהיה עלייה במחיר העולמי של מוצר Y אז רווחי יצרני Y יעלו ורווחי יצרני X ירדו.

1. רק טענות I ו-III נכונות

2. רק טענה I נכונה

3. רק טענה II נכונה

4. רק טענות II ו-III נכונות

5. כל הטענות אינן נכונות

שאלה מספר 9

לקראת חג החנוכה החליטה הממשלה לסייע לאוכלוסיות נזקקות לרכוש סופגניות.
כל מי שהכנסתם נמוכה מ-5,000 שקלים בחודש, יקבלו סובסידיה בסך של 1 שקל על כל סופגנייה שירכשו. כתוצאה מהחלטה זו:

1. יש יותר מתשובה אחת נכונה

2. המחיר ליחידה שמקבלים היצרנים של הסופגניות יעלה

3. המחיר ליחידה שמשלמים צרכנים נזקקים ירד

4. הכמות המיוצרת של הסופגניות תקטן

5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 10

X ו- Y הם מוצרים משלימים בעלי עקומות ביקוש והיצע רגילות.
 Y מיוצר בארץ וגם מיובא מחו"ל (במחיר קבוע).
 X נמכר בארץ וגם מיוצא לחו"ל (במחיר קבוע). אין אפשרות לייבא את המוצר X .
במצב המוצא, הממשלה מעניקה ליצרנים בשוק X סובסידיה לכל יחידה מיוצאת.
הממשלה החליטה להקטין את גודל הסובסידיה לכל יחידה מיוצאת שניתנת בשוק X . לפיכך:

1. ייבוא המוצר Y יגדל ומחירו לא ישתנה

2. מחיר המוצר X יעלה ומחיר המוצר Y יעלה

3. ייבוא המוצר Y לא ישתנה

4. ייבוא המוצר Y יקטן וייצוא המוצר X יקטן

5. כל התשובות אינן נכונות

שאלה מספר 11

פירמה מייצרת מוצר X וידוע כי לפירמה יש הוצאות קבועות.

1. עקומת העלות הקבועה הממוצעת (AFC) יורדת משמאל לימין

2. יש יותר מתשובה אחת נכונה

3. עקומת העלות הקבועה הממוצעת (AFC) קבועה

4. עקומת העלות הכוללת הממוצעת (AC) יורדת משמאל לימין

5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 12

ידוע כי גרף התפוקה הכוללת ליום עבודה הינו קו ישר, העולה משמאל לימין ויוצא מראשית הצירים. בתנאים אלה:

1. התפוקה הממוצעת לעובד קבועה
2. יש יותר מתשובה אחת נכונה
3. העסקת 2 עובדים ביום מסוים ו-3 עובדים למחרת תיתן ליצרן את אותה התפוקה כפי שהיתה מתקבלת בהעסקת עובד אחד ביום הראשון וחמישה עובדים ביום השני.
4. התפוקה השולית לעובד עולה ולאחר מכן יורדת
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 13

אוכלוסייה מורכבת משלוש קבוצות. לכל קבוצה עקומת ביקוש שונה. עקומות הביקוש של הקבוצות נתונות ע"י :

$$p = 3 - 0.02q \text{ קבוצה ראשונה:}$$

$$p = 5 - 0.1q \text{ קבוצה שנייה:}$$

$$p = 1 - q \text{ קבוצה שלישית:}$$

$$p = -2 + 0.4q \text{ עקומת ההיצע במשק נתונה ע"י:}$$

בשיווי משקל המחיר (p) שיקבע וסה"כ הכמות שתימכר (q) יהיו שווים ל-

1. $p = 3.6; q = 14$
2. $p = 3.12; q = 12.8$
3. $p = 3.28; q = 3.2$
4. $p = 4.4; q = 6$
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 14

חשמל הוא מוצר המיוצר באמצעות גורם ייצור קבוע וגורמי ייצור משתנים עובדים וסולר. ידוע כי מחיר הסולר ירד באחרונה ב-8% ושכר העבודה נשאר קבוע. עבור כמות החשמל שהופקה קודם לכן, ירדו ההוצאות הממוצעות הכוללות (ATC) ב:

1. פחות מ-8%
2. 10% בדיוק
3. 8% בדיוק
4. יותר מ-8%
5. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה מספר 15

פירמה תחרותית מייצרת מוצר X באמצעות גורם ייצור משתנה L וגורם ייצור קבוע K. הפירמה מייצרת את הכמות האופטימלית. כעת חלה עליית מחירים במשק כך שמחיר יחידת מוצר X עלה ב-18% ומחיר יחידת גורם ייצור L עלה ב-14%. בהנחה שהתפוקה של גורמי הייצור חיובית ופוחתת:

1. כל התשובות האחרות אינן נכונות
2. הפירמה תקטין את ייצור מוצר X.
3. תפוקת הפירמה לא תשתנה.
4. הפירמה תגדיל את ייצור מוצר X ב-4%.
5. הפירמה תגדיל את כמות גורם ייצור ב-4%.

קוד מבחן: 0 מספר תעודת זהות:

שאלה מספר 16

מוצר X נמכר בתנאי תחרות משוכללת.

כל העקומות בענף רגילות.

במצב המוצא הממשלה נותנת לכל יצרן בענף סובסידיה בגודל קבוע על כל יחידה מיוצרת.

להלן טענות אחדות.

1. הגדלת גודל הסובסידיה ליחידה יכולה להקטין את ההוצאה הממשלתית על הסובסידיה.
2. ירידה במחירו של מוצר Y שהינו משלים למוצר X , תקטין את העלות הממשלתית על הסובסידיה.
3. הטלת מס על מוצר שהינו מוצר תחליפי ל- X , ושהינו בעל עקומות ביקוש והיצע רגילות, תקטין בהכרח את העלות הממשלתית על הסובסידיה בשוק X .
1. כל התשובות האחרות אינן נכונות
2. רק טענה 2 נכונה
3. רק טענות 2, 3 נכונות
4. רק טענות 1, 3 נכונות
5. רק טענות 1, 2, 3 נכונות

שאלה מספר 17

משק פתוח מייצר X ו- Y . במצב המוצא המשק אינו מייצר X כלל. בעקבות רעידת אדמה נפגע כושר הייצור של מוצר

Y וכעת בכל כמות X ניתן לייצר רק מחצית מכמות Y שיוצרה קודם לכן. לפיכך:

1. במצב החדש המשק ישנה הרכב התפוקות שהוא מייצר
2. לא ייתכן שכמות הצריכה של X תגדל
3. במצב החדש המשק יחליט לייצר X וליבא Y
4. ייתכן כי במצב החדש המשק יוכל להישאר באותה נקודת צריכה
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 18

ידוע כי לצרכן א' גמישות ההכנסה למוצר X היא חיובית. לצרכן ב' גמישות ההכנסה למוצר X היא אפס. לפיכך:

1. כל התשובות האחרות אינן נכונות
2. אם תרד ההכנסה של כל אחד מהצרכנים, הכמות המוצעת בשוק תעלה
3. אם תעלה ההכנסה של כל אחד מהצרכנים, הביקוש למוצר ירד
4. אם יעלה מחירו של מוצר משלים למוצר X , הביקוש של צרכן ב' למוצר לא ישתנה
5. אם יעלה מחירו של מוצר תחליפי למוצר X , הביקוש של צרכן א' למוצר לא ישתנה

שאלה מספר 19

עקומת ההיצע בשוק X היא $Q = 10P$ והצרכנים מעוניינים להוציא סכום קבוע של 4,000 ש"ח לרכישת המוצר ללא

תלות במחירו. הממשלה הטילה מס בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת וידוע שלאחר הטלת המס, המחיר שמקבל היצרן

על כל יחידה הוא מחצית המחיר שהצרכן משלם עבור כל יחידה. לפיכך, תקבולי הממשלה מהמס הם:

1. כל התשובות האחרות אינן נכונות
2. 1,000 ש"ח
3. 500 ש"ח
4. 750 ש"ח
5. 1,250 ש"ח

שאלה מספר 20

משפחת כהן מוציאה תמיד 10% מהכנסתה על עגבניות ו 20% מהכנסתה על מלפפונים. מנתונים אלו נוכל להסיק כי

1. מלפפונים ועגבניות הם מוצרים בלתי תלויים עבור משפחת כהן
2. כל התשובות האחרות אינן נכונות
3. גמישות ההכנסה של ביקוש המשפחה למלפפונים גדולה פי שניים מגמישות ההכנסה של ביקוש המשפחה לעגבניות
4. גמישות הביקוש (ביחס למחיר) של המשפחה למלפפונים גדולה פי שניים מגמישות הביקוש (ביחס למחיר) של המשפחה לעגבניות
5. עגבניות הן מוצר תחליפי למלפפונים עבור משפחת כהן